

## В КИЄВІ СУДЯТЬ ЧЛЕНІВ СЧУМ

Київ. — Київська газета „Радянська Україна“ помістила у числі з 23-го травня офіційне повідомлення, що прокуратура міста Києва, нібито у зв'язку з численними зверненнями громадян і публікаціями в пресі, з приводу факту виняткового цинізму, що ображає гідність В. І. Леніна і суспільну мораль, вчиненого групою молоді під час екологічної демонстрації в Києві 22-го квітня 1990 року, порушила кримінальну справу за ознаками злісного хуліганства.

Ідеться, очевидно, про групу членів Спілки Незалежної Української Молоді (СЧУМ), які несли виготовлений із колочного дров'яного з'їзду написаний „образливий зміст“. Крім того арештовані тепер і поставлені під слідство М.Д. Бердник 1969 року народження і А.Ю. Духовников з 1971 року народження, розповсюджували у місті від імені секретаріату Руху листівки з критикою дій парталарату, спрямованих проти громадсько-патріотичних сил України та на розголошення ворожнечі серед різних верств населення.

Найбільше заболіло кагебівських слідчих те, що в летючках критикується також органи державної безпеки (КГБ), які здійснюють незаконні арешти, грубо порушують сліду етику під час допитів, ображають і шантажують свідків, навіть пропонують грошові підкупы. Все це робиться для того, щоб переконати замовлення можновладців. Ці питання порушують на сесіях також деякі депутати Верховної Ради УРСР і Київської Ради УРСР.

іської Ради.

„У той час, — пише далі загадана газета, — у прокуратуру надходять листи громадян, які „вражені і обурені такою витівкою“. Автори листів вимагають суворо покарати винних“. Прокуратура Києва, яка нібито у принципі виступає проти застосування кримінально-правових та інших примусових засобів боротьби з політичним інакомисленням, мусить однак дотримуватись встановлених законів. Про які закони йде мова? Очевидно про кримінальний кодекс УРСР з 16-го жовтня 1972 року зі внесеними поправками до них з 21-го вересня 1979 року, тобто прийнятими і затвердженими ще застійним сталінсько-брежнєвським режимом, які передбачають тюремне і концтабірне покарання за „хуліганство“, „нехтування загальноприйнятими нормами моралі“, „ухвалювання“ „цинізм“ тощо.

Советські слідчі кажуть, що після закінчення слідства справу буде направлено в народний суд. „Жоден інший орган, так само як і громадські організації, не матимуть права втручатися у розслідування цієї справи, а будь-який тиск на органи слідства, прокуратури і суду неприпустимий“. Так згрубша виглядає тепер „демократизована“ горбачівська система пралівня і практика судівництва в Україні, хоч слідчі признаються, що вони погоджуються з твердженнями, що Бердник і Духовников стали жертвами боротьби, „а радше жертвами провокації керівництва СЧУМ“, — пише на закінчення „Радянська Україна“.

## Українка отримала нагороду

Миссиссага, Онт. — Тут в місті поблизу Торонто в грандіозній виставковій галереї проходили виставку картин мистців, які щороку показують свою майстерність та творчість. Цьогорічна виставка була 15-та з черги та відбувалася в приміщенні бібліотеки Бирингемпторп.

Першу нагороду за аквареллю „Світло над морем“ отримала мисткиня українського роду Людмила Шанта з Торонто. Валері Грінфілд директор і куратор мистецької мистецької галереї приділяла нагороду та висловила своє захоплення успіхом виставки. Про аквареллю Л. Шанти вона сказала: „Це самовіт мистецького твору. Майже абстрактний пейзаж і кольори добре підібрані. Це є чудова картина“.

свого роду Людмила Шанта з Торонто. Валері Грінфілд директор і куратор мистецької мистецької галереї приділяла нагороду та висловила своє захоплення успіхом виставки. Про аквареллю Л. Шанти вона сказала: „Це самовіт мистецького твору. Майже абстрактний пейзаж і кольори добре підібрані. Це є чудова картина“.

## „ДУДАРИК“ ЗАЧАРОВУЄ ТОРОНТО



Хор „Дударик“ з диригентом М. Кацалом

(Фото: Я. Кулинич)

Торонто (О. Бризгун-Соколик). — Почалася наша зустріч у п'ятницю, 8-го червня, в катедрі св. Михайла. 300 учнів — хлопчиків і юнаків „Сейн-Майкелс Квартер Скул“ (від 3-ї до 13-ї класів) чекали в катедрі на гостей зі Львова. Два автобуси під'їхали під шкільну вулицю св. Михайла і висідало 65 малюків, більшість з великими хлопцями у вишиваних сорочках, усміхненими з широко відкритими очима.

Почався концерт-зустріч двох молодечих хорів з двох різних континентів, двох різних культур, вихованих у двох протилежних політичних режимах. Та краса музики є зрозуміла для всіх.

„Дударик“ почав концерт першою частиною Концерту Ц-дур Бортнянського. Вже перший акорд зelekтри-

зував усіх. Звук — наче симфонічна оркестра. Зіспівали і дисципліна хору відчувалися від першого твору. Після того — молитовне „Отче наш“, відтак Стеценка „Ой на річці, на Йордані“ та лемківська „Пришли сме ту шедраці“ в обробці Гнатюшина. Низькі басы, приємні тенори, легкі та чисті сопрани та альти творили дуже гарну цілість. Студенти школи св. Михайла нагороджували їх гримками оплесками. Диригент Михайла Кацал скромно приймав захоплення слухачів. Завершили було, як по закінченні виступу „Дударик“ обернувся лише до вітання та перекрестився. Хор школи св. Михайла, всіх понад 300 хлопчиків та юнаків, заспівали нашому „Дударик“ „Аве Марія“ Брухнера. Прозо-

## ВІД'ЇДЖАЄ ТРЕТІЙ ТРАНСПОРТ ДОМОПОГИ ЖЕРТВАМ ЧОРНОБИЛЯ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Як інформують з Управи Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, у вівторок, 20-го червня, відлетить третій транспорт ліків, вітамінів та лікарського приладдя, призначений для лікарень України та для дітей — жертв радіаційної аварії у Чорнобилі. Тим разом транспорт цей полетить найбільшим транспортним літаком союзовського виробу п.н. „Мрія“, що перебуває від 12-го червня в Оклагомі на виставці спеціальних літаків. З цього приводу всі дари призначені для України перевозять вантажними автомашинами з Нью Йорку на місце приземлення „Мрії“ і цим перевозом займається транспортне підприємство, якого власником є український Михайло Іванович при допомозі Олександра Лебедя.

У третьому літаку буде 118 тонн дарів, на які складається: три друківські машини вагою 80 тонн, 4 тонни фарби для відновлення лікарні ім. А. Шептицького у Львові, 8 тонн медичного приладдя для львівської

лікарні ч.2 (в тому дві машини до анестетиків, включно із кардіологічними моніторами вартості 120,000 дол.) 8 тонн вітамінів, 17 тонн харчів для немовлят і одна тонна застріків на тетаус, які, до речі, мусять бути опаковані льдом. Крім того д-р Лисий з Міннесоти уфундував 38 шпитальних ліжок з устаткуванням, які він доставить безпосередньо до Оклагоми. „Мрія“ летить до Києва, а дари будуть розділені на місці, з тим, що велика частина їх призначена до Львова, куди вони будуть перевезені. З транспортом відлетять представники Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля і представники преси.

Як уже раніше повідомлялося до другої пересилки дарів для дітей Чорнобиля Союз Українок Америки передав чек на 20,000 дол., за який закуплено потрібні речі. Тепер СУА додає ще 30,000 дол. і спільна сума 50,000 дол. причинилася до т.зв. „мечінг фонду“, з якого буде закуплено устаткування для дитячої лікарні ч. 2 у Львові для окремого відділу поважно хворих.

## Відбудеться відкриття Української Національної Кімнати

Піттсбург. — Тут в неділю, 17-го червня, о год. 3-й по полудні в „Каммонс Рум“ Катедри науки Піттсбурзького університету при П'ятій вул. і Бігелов бульварі, відбудеться свято відкриття Української Національної Кімнати.

Концерт, присвячений святочному відкриттю, з участю хлоп'ячого хору зі Львова „Дударик“ відбудеться в суботу, 16-го червня, о год. 7-й вечора в Белфілд Аннекс, вул. Белфілд між П'ятою вул. і Форбс. Добровільні даток — 10 дол.

## Москва плянує перетворити Варшавський Пакт на політичне об'єднання

Прага, Чехо-Словаччина. — Міністер закордонних справ Чехо-Словаччини Ірі Дінстбір заявив під час зустрічі з кореспондентами 12-го червня, що на минулотижневих нарадах представників держав членів Варшавського Пакту, які, як відомо, тим разом відбувалися у Празі, була мова про перетворення цього мілітарного оборонного

союзу на політичне об'єднання.

Представники Советського Союзу повністю погоджувалися з цією ідеєю із задоволенням, що об'єднання буде побудоване на тісній співпраці, з повним пошануванням суверенності членських держав. В розмові з кореспондентами Дінстбір заявив, що армії теперішніх країн Східної Європи: Чехо-Словаччини, Польщі, Мадярщини, Румунії, Східної Німеччини і Болгарії підпорядковані головному командуванню дотичних країн, а головне командування, під керівництвом советського генерала, має тепер виключно символічне значення. Ситуація докорінно зміниться ще й тоді, як советські військові частини покинуть території колишніх сателітних країн, бо тоді загальними оборонними справами буде завідувати Політичний консультативний комітет, що раніше складався з представників комуністичних партій східноєвропейських країн.

Виглядає, кажуть західні політичні і військові спостерігачі, — що Москва покладає на Чехо-Словаччину великі надії, бо вона, у співці з Польщею, є єдиними колишніми комуністичними державами, які не вимагають ліквідації Варшавського Пакту у противагу до становища Мадярщини, консервативний уряд якої домагається розпуску Пакту і створення політичної бази для військової співпраці на базі рівності з рівним.

## РОЗПОЧАЛАСЯ НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В УКРАЇНІ

Київ, (УПА-УВНІС, Анатолій Зубков). — Тут у п'ятницю, 15-го червня, розпочалася конференція „Україна в сучасному світі“, скликана Відділеннями літератури, мови та мистецтва Академії Наук України і Республіканською Асоціацією Українців.

Ширі оплески виповненої (Закінчення на стор. 3)

## ДЖ. БЕЙКЕР ЗАКЛИКАЄ ІЗРАЇЛЬ ДО РЕАЛІСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Вашінгтон. — Державний секретар З'єднаних Штатів Америки Джеймс Бейкер виступив з гострою критикою нового консервативного ізраїльського уряду, зформованого прем'єр-міністром Іцхак Шаміром і заявив, що мир на Близькому Сході не можна буде втримати коли одна із сторін не має доброї волі, застосовує військову силу у поборюванні неспоків, на кидус своєю волю іншим при допомозі зброї.

У незвичайно гострому тоні Дж. Бейкер заявив Комісії міжнародних справ у Палаті Репрезентантів, що З'єднані Штати Америки дуже затурбовані тактикою ставлення перешкод у полягожденні, чи хочби зменшенні ізраїльсько-арабської ворожнечі, яка в результаті може doprowadити до ще одної нищівної війни на Близькому Сході. На його думку вже найвищий час вийти з конструктивними пропозиціями і новою політикою, яка включала б також безпосередній переговори між ізраїльським урядом і Палестинською Визвольною Організацією.

Звертаючись до керівників ПВО, Бейкер заявив, що засудження тероризму з їхньої сторони (повторного) є тепер дуже на часі. Також інші арабські держави, приєднати ПВО, повинні створити сприятливу атмосферу для замирення обидвох сторін, в першу чергу для запобігання розмов про замирення між Ізраїлем і ПВО.

Дж. Бейкер свої гострі коментарі в цій справі звернув безпосередньо на адресу

су прем'єр-міністра Шаміра, а відповідаючи на питання чи Адміністрація президента Джорджа Буша є готова дати повну підтримку новій ініціативі уряду Шаміра і забути про давні неопорозуміння між Шаміром і Урядом ЗСА, Бейкер заявив, що „ми готові підтримати всяку конструктивну ініціативу і всякими способами“. Він однак песимістично оцінює існуючу ситуацію і відносини, які існують тепер між урядом Ізраїля і палестинцями. „Коли будь-який уряд вже заздалегідь відмовляється від розмов з противником і каже, що окуповані території, смуга Газі і західний берег ріки Йордан, не входять в рахунок під час перемовин, — заявив Бейкер, — то чого ви можете сподіватися від такого становища? При такому підході до справи, „ані я, ні президент Дж. Буш не можемо зробити чуда“. В такому випадку Уряд ЗСА перестане займатися справою замирення на Близькому Сході і займе менш-більш таке становище: „якщо ви будете готові до конструктивних розмов — дайте нам знати“.

Вашінгтон і Лейбористська партія Ізраїля стоїть на становищі, що серйозні розмови про замирення можуть відбутися тільки при активній участі ПВО. Шамір навпаки, ще перед початком переговорів поставив свої передумови, яких не хочуть прийняти Уряд ЗСА, арабські країни, а тим більше Палестинська Визвольна Організація і араби на окупованих територіях.

## Помер І. Когут

Ст. Пітерсбург, Фла. — Тут в понеділок, 11-го червня, помер на 77-му році життя довголітній союзний діяч Іван Когут.

І. Когут був довгі роки віцепрезидентом відомої фірми виробу чоловічих сорочок „Ерров“. Він був організатором 377-го Відділу УНСОУ в Ст. Пітерсбурзі і був дуже активний в місцевій громаді.

Тризна відбулася тут в середу, 13-го червня, відтак тіло перевезено до Чикаго, де в п'ятницю, 15-го червня поховано покійного в родинному гробі на цвинтарі св. Миколая.



С.п. І. Когут

## У СВІТІ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОН ДЛЯ СПРАВ освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) подала до відомої в Парижі 13-го червня, що президента Чехо-Словаччини Вацлава Гавела нагороджено нагородою ім. Сімона Болівара на 1990 рік за його роллю у боротьбі за незалежність свого народу.

КИТАЙСЬКИЙ УРЯД подав до відомої, що замінено у перших днях червня заступника міністра культури Інгу Рухенга. Інгу Рухенг був широко відомий в Китаї та за границею, як актор, а крім того для багатьох він був символом відпущеної атмосфери в дільниці культури аж до часу жорстокої розправи з продемократичними демонстрантами минулого року в червні на площі Тянаньмен у Пекіні. Офіційне Нове китайське пресоє агентство у своєму короткому повідомленні задало також про звільнення ще кількох інших заступників міністрів, однак зовсім не подало причин цих змін, ані не заздало про те чи звільнені особи призначені на інші пости.

ЯПОНІЯ з великим ентузіазмом вітала вибір Альберта Фуджімори, на пост президента Перу, але уряд країни, турбуючись тим, щоб ніхто не обвинуватив Японію у фаворизуванні, відразу заявив, що не даватиме спеціальної фінансової допомоги Перу тільки тому, що її новий президент є сином японських іммігрантів. Докази того, що Японія гордиться вибором А. Фуджімори можна було запримітити на перших сторінках газет в Японії, а одна з них „Йоміурі Шімбун“, писала навіть, що передвибірчі обіцянки А. Фуджімори, що його адміністрація своє правління державою буде будувати на справедливості, праці та технологічних поліпшеннях віддзеркалює „японські чесноти та досягнення“.

МЕХІКО ТА ЗСА У ПРИНЦИПІ погодилися щоб підготувати ґрунт для переговорів у справі „об'ємистого договору вільної торгівлі“, хоча обидві сторони свідомі того, що існують великі економічні та політичні перепони поки буде можливість конкретно застановитися над такими переговорами. Офіційні чинники обидвох країн ствердили, що будь-яке узгодження про усунення існуючих законів у взаємовинимі товарів, грошей та робітників зустріється із великим невдоволенням з американської сторони. Робітничі профспілки, політичні та імміграційні угруповання найбільше бояться великого напливу дешевого мекіканського робітника, який працюватиме в ЗСА тільки за незначну частину того, що заробляє американський робітник.

## ВЕРХОВНА РАДА ССРСР ВІДКИНУЛА ПРОПОЗИЦІЮ ПІДВИШКИ ЦІН НА ХЛІБ

Москва. — Верховна Рада ССРСР, голосами 319 до 33, категорично відмовилась затвердити пропозицію уряду про підвищення цін на хліб вже в цьому році і тим самим запобігти підвищенню цін на інші товари першої потреби в наступному 1991 році. Дискусія і голосування у Верховній Раді над цією справою сильно підірвали довіру і авторитет голови Ради Міністрів ССРСР Ніколая І. Рижкова і самого президента Михайла Горбачова. Пойнформовані особи кажуть, що Горбачов був один з перших, який зорієнтувався у ситуації і взяв до уваги загальний протест населення, запропонував відкласти план підвищення цін на товари першої потреби, зокрема на харчові продукти і зачекати з планом введення вільного ринку до з'їзду Комуністичної партії, який, як відомо, має відбутися у другій половині липня.

Західні і советські економісти сумніваються вже тепер, головню після виступу голосування у Верховній Раді, чи уряд Рижкова знову ставитиме свій господарський план на обговорення у Верховній раді в січні наступного року, чи загально передбачали. М. Горбачов пробував заініціювати дискусію над цією справою під час зустрічі з першими секретарями республік ще в понеділок, 11-го червня, як також доряджували йому покинути відкласти цю драстичну справу на пізніше, щоб не викликати протесту населення і не підсилювати антиурядових виступів. Дорядники Горбачова, виступаючи публічно заявляли, що, як виглядає, наряд не не підготовлений до сприйняття нового плану, тим більше вільного ринку в Союзному Союзі. Не допомогли також пояснювання Юрія Маслюкова, що цін на хліб не підвищувалися в ССРСР майже 30 років, а Горбачов додав, що діти бавляться хлібом замість ба-

льонів на вулицях і площах. Тиск населення на депутатів був такий великий, що при обговорюванні цих справ не допомагали жодні навіть логічні аргументи. Наприклад керівники господарського плану переконували населення, що дохід з підвищення на хліб в сумі 17 бл. карбованців, буде назад повернений громадянам у формі збільшення пенсій.

Верховна Рада погодилась дати ще одну „повноважність“ для М. Горбачова для прискіпшення процесу контролюваного урядом вільного ринку, надаючи йому право вже від 1-го липня започаткувати ший ряд змін в економіці „президентським правом“, без додаткових дискусій і шування апробати у Верховній Раді чи з'їзду народних депутатів. М. Горбачов вже так, „президентське право“ має, але в цьому випадку він хотів ще раз упевнитись, що після введення перемін в економіку і дискусію на митінгах та на сторінках преси.

Ю. Маслюков, виступаючи перед журналістами заявив, чи радше розкрив частинку занавіси грандіозного плану господарських перемін. Наприклад, уряд планує в найближчих двох роках денационалізувати 40 відсотків всієї державної власності, а після трьох років ще на 20 відсотків. Іншими словами з-під контролю центрального уряду будуть виведені тисячі підприємств, колгоспів, склепів, головню так званих універмагів і мешканевих комплексів. Загадуються, що М. Горбачов силою президентського наказу створить вільну монетарну біржу, банкову систему та введе багато інших змін.

Чи усі ці зміни будуть функціонувати і приносити користь для советської економіки і населення, це інша справа. Чимало західних спостерігачів і спеціалістів сумніваються в цьому.

## В АМЕРИЦІ

НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ в середу, 13-го червня, президент Джордж Буш назвав рішення президента Михайла Горбачова зустрітись з лідерами прибалтійських республік „важливим кроком на шляху до діалогу“, який веде до незалежності цих країн. Але у виступі Президента було також кілька критичних зауваг по відношенню до Москви. „Совіти повинні припинити п'ятибillionову допомогу Кастрові, — сказав Дж. Буш. — Я не вважаю, що вже прийшов час змінити наше становище відносно Куби“. Дж. Буш заперечив можливість нормалізації відносин з Іраном поки в руках терористів знаходяться західноамериканці. Президент відмітив, що він поки що не готовий до відповіді на питання про можливе припинення контактів з ПВО. Він сказав, що все ще живаються заходи для розв'язання кризи, яка виникла після недавнього терористичного акту палестинців проти Ізраїля.

ПОСАДНИК ВАШІНГТОНУ МЕРІОН Беррі заявив, що він не буде кандидатом на четверту каденцію. Як відомо, йому пред'явлено 14 звинувачень пов'язаних з наркотиками, але він заперечує причетність правових труднощів, в яких опинився, до свого рішення. Судова справа посаdnика викликала велике напруження серед населення столиці, переважна більшість якого — негри. Прихильники М. Беррі проголошують, що їх чорний посаdnик став жертвою блих прокураторів. В телевізійному виступі в середу, 13-го червня, М. Беррі проголосив, що він не виставляв свою кандидатуру на цьогорічних виборах на посаdnика міста з особистих причин: „Тепер прийшов час для мого особистого вивуження та для вашого політичного“.

ВПЕРШЕ ЗА 10 РОКІВ в Нью Йорку та інших великих містах ЗСА різко підвищилася ціна кокаїну, вказуючи на те, що загальнонаркової заходи проти торгівців наркотиками врешті досягли позитивних вислудів. Це пояснюється тим, що торгівці наркотиками мають менше можливостей переправляти наркотики до ЗСА з Південної Америки. Якщо підвищена ціна на 40 відсотків втримається наступних шість місяців, можна буде говорити не про тимчасове явище, а про ефективність заходів, які приймає адміністрація Дж. Буша.

## МАТЕРІЯЛИ ДО АЛЬМАНАХУ

Редакція „Свободи“ прийматиме матеріали до Альманаха на 1991 рік до 15 серпня 1990 року. В наступному році припадають такі роковини, як 120-річчя з дня народження Лесі Українки, 120-річчя з дня народження Василя Стефаника, 170-річчя з дня народження Маркіяна Шашкевича, 100-ліття з дня народження Євгена Коновальця і, якісні, сумне п'ятиліття катастрофи в Чорнобилі. Статті можуть бути писані українською або англійською мовами. — Ред.



# СВОБОДА

FOUNDED 1993  
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 10 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.  
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)  
Subscription 1 year \$40.00 6 months \$22.00 3 months \$12.00  
UNA members 1 year \$15.00 Change of address — \$1.00 Make  
check or money order payable to: Svoboda

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

## Проблеск надії на поворот молитви до шкіл

У 1963 році Верховний Суд прийняв рішення, що молитви у публічних школах є запереченням конституційного розподілу Церкви від держави в ЗСА. Однаково президент Роналд Реген, як і його наступник Джордж Буш намагалися законодавчим шляхом повернути у публічних школах молитву. Вони солідаризувалися з критиками рішення Верховного Суду, як нелогічним: кожний новообраний президент присягає на Біблію, що боронитиме Конституцію. На всіх банкнотах написано: „Віримо в Бога“ (чи пак: „Маємо до Бога довіряти“). Конституційний розподіл держави і Церкви не є запереченням вартості Церкви, а уможливленням усім Церквам вільно діяти у цій країні, яка є Вавилоном рас, національностей і віровизнань. Але всі ці аргументи не допомогли. Ліберальна більшість Верховного Суду висловила навіть проти добровільної і мовчазної односторонньої „медитації“ учнів публічних шкіл. За урядування Рональда Регена вдалося перевести у Конгресі т.зв. Акт рівного доступу, на основі якого студенти високих шкіл (коледжів, університетів) дістали право засновувати і плекати „Біблійні Клуби“.

4-го червня 1990 року Верховний Суд восьмью голосами проти одного рішив, що Біблійні Клуби можуть існувати в усіх публічних школах нарівні з іншими подібними Клубами, наприклад, політичними. Цього історичного рішення добилися учениця середньої публічної школи в Омага, Бриджет М. Мейгю: дирекція її школи не погодилася на існування її релігійної групи гуртка, не погодилася й Шкільна Рада. Вона процесувалася по черзі усі судові інстанції, що тривало роки. Тепер вона має вже 23 роки, але тріумфує, бо виграла справу. „Нью Йорк Таймс“ з 4-го червня ц.р., який приніс широку вістку про цю справу, з світлинкою цієї пощобної, дуже гарної дівчини на першій сторінці, — інформує, що в Америці такі Біблійні Клуби існують у різних школах у різних стеях. Виходить, що лівий лібералізм, який під плащомок вірності конституційному розподілу Церкви від держави бореться проти Церкви і релігії, — цей американський лівий лібералізм не затрує усієї американської молоді. Ці Біблійні Клуби учнів і учениць, студентів і студенток, читають і вглиблюються у вічну мудрість Біблії, але й ширять любов до віри і Церкви. Це же не молитва у публічних школах. Але це проблеск надії, що настане день, коли у Верховному Суді не буде осіб, з відданих тільки букві закону, але й із свідомістю, що таке Церква й релігія для дітей, для молоді, для родини і всього народу, — і тоді той Верховний Суд поверне молитву вільний доступ також до публічних шкіл. Цікаво, що прогнав Верховний Суд молитву з публічних шкіл у вирішувальній справі, що її вела по черзі усі судові інстанції одна жидівка, яка була обурена, що її дитина мусить молитися у школі. Тепер, як інформує „Нью Йорк Таймс“, легалізація Верховним Судом Біблійних Клубів страшенно не сподобалася усім найповажнішим верховним організаціям великої жидівської громади в ЗСА. Вони у цій справі солідарні з ліволіберальною „Американською Юнією для громадянських прав“. Громадянські права — в очах американської лівіці загрожено молитвою, загрожено Біблією. Повний абсурд!

У цьому самому дні Верховний Суд прийняв ще одну добру постанову, яка перечить ультралібералізму в американському судочинстві. Відомо, що кожному арештованому в Америці поліціант мусить виречувати формулу про його, арештованого, права: що він може мовчати, що може знімати тільки в присутності свого адвоката, що все, що арештований скаже, може повернутися проти його інтересів. Це так звана формула „Міранді“. В минулому тижні Верховний Суд рішив, що поліція має право відістати від злочинця признання до вини також хитрості, наприклад — перебуваючи із злочинцем в одній камері, перед рівним йому іншим в'язнем — насправді поліціантом. Таке признання злочинця до вини має силу, хоч не проголошено в'язневій формулі „Міранді“.

На цьому місці вже не раз висловлювало думку, що цей лівий лібералізм, який дішов був до шпиль під час В'єтнамської війни та й тепер інколи, хоч дуже рідко, проявляється у таких варварських діях, як палення зоряного прапора — що той лібералізм беззався сам себе викінчить. Найбільше зло цього лібералізму в системі шкільництва й судочинства, — та й у відомій революції у світі поглядів на мораль і етику. Вже тепер видно частинну реакцію і вона проявиться у ще різкішій формі — у звороті до Церкви, до традиціоналізму, до справедливості для пошкодованого, а не охорони „людських прав“ злочинця. Треба сподіватися, що пере-  
може Правда.

Заголовок майже розваго-фелетонний, але нам, не до сміху. Головні відомості статті взяті здебільшого з французької преси, з газети — „Фігаро“.

„Чорнобиль, заборонена зона. Жити там смертельно небезпечно. І... все такі старі люди, які вернулися „додому“, без огляду на попередження про небезпечку. Старі жінки з неспівним поглядом затуманених очей, голова і частина обличчя замотані хусткою, старі чоловіки, яких влада вже не виганяє, до смерті їм все одно близько. Вони прокрадаються „додому“, в зону смерті тільки їм відомими з дитинства стежками в лісі. Вони хочуть померти „вдома“. Всі вони жертви Чорнобиля.“

Київський науковий центр радіаційної медицини признає, що більш 7,000 жителів району пройшли в ньому лікування. Якесь кількість пацієнтів померла, але лікарі не кажуть скільки. Є багато безнадійно хворих із запізнілим летальним кінем. Такі випадки зв'язані з Чорнобилем.

Згідно з останніми офіційними даними стан здоров'я 600,000 людей вимагає постійного лікарського догляду, але влада маніакально тримається першої версії — від радіації помер 31 чоловік.

Вистачить тільки прислухатися публічній опінії чи переглянути журнали, щоб завважити багато суперечливих поглядів відносно легальності заробіткової імміграції до ЗСА, а головне її впливу на економіку країни. Цю саму проблему простудіював Джуліан Саймон професор з питання провадження бізнесу в Мериландському університеті, а у другій половині 1989 року з'явилася його праця п.з. „The economic consequences of immigration“ (Basil Blackwell, 399 pages).

Ця праця дає позитивне навіснення на питання імміграції та старастеся затримати об'єктивність відносно впливу на економіку країни. Це дуже важливе, бо існують погляди серед соціологів, які з упередженням ставляться до імміграції, бо, мовляв, мусять боронити свій двір.

Які ж позитивні легальної імміграції висуває проф. Саймон? Відповідь: їх багато, а для прикладу ось деякі: протилежно до стереотипного погляду іммігранти не є причиною безробіття автохтонів і то навіть серед осіб низькооплатних і меншинних груп. Правда, імміграція забірає працю, однак рівночасно поодинокі іммігранти створюють попкупи спроможність („Purchasing Power“) і навіть самі творять бізнес, які дають працю... місцевому населенню, у порівнянні з автохтонами іммігранти ошаджують більше, присвячу-

Михайло Кучер

## ЯЄШНЯ З ГРИБАМИ

### В ЧОРНОБИЛІ

У „зону“ дозволено повернутися людям, не молодшим 65 років. Вони незабаром й так помруть від старості.

І — одночасно — в цю закрити зону все більше запрошують журналістів, кінооператорів, інженерів, але чомусь не письменників. І всім обіцяють „це ніколи знову не трапиться. Але наслідки цього „це“ очевидні. Офіційні чинники заявляють що ЧАЕС повністю ліквідовано, а в той же час у віддалі від стін станції 50 метрів за два дні можна дістати максимального допустимого рівню опромінення. А на станції продовжують працювати — як би нічого не трапилось — 3,000 чоловік без масок та решти охорона тіла від опромінення. Таке становище має продовжуватися до 1994 року. Всі дерева „зони“ як би обпалені величезним сильним сонцем — це видимі наслідки радіації, яку кілька днів за трагедії викидав у повітря до повного погаснення реактор.

Головною небезпечкою протягом чотирьох років — є порох, посталий з гра-

фітових стержнів реактора, або продуктів розпаду, що їх винис вогонь пожежі.

Це порох абсолютно невидимий, але він смертоносний і викликає ракові захворювання. Щоб невідслідкувати радіоактивні мікрочастинки їх стараються зафіксувати шляхом розпилення води, витворюючи водний порох. На це вживають на добу до чотирьох мільйонів літрів води. Пізніше така вода стікає у викопані канали, де її стараються фільтрувати. Крім того біля кожного дому стоїть корит з водою, де ніби треба мити взуття. Але мало хто мис. Хто працює в зоні, мусить носити маску на обличчі. Як не дивно, але на урядові заклади „Небезпечно — радіоактивність!“ практично не звертають уваги. Солдати на постеруках стягають маску, щоб покурити, а потім її забувають натягнути, з небальства, або від нерозуміння небезпечки. Інженери і техніки забувають, або лінуються зняти взуття при вході до дому. А вода готова стоїти при дверях. Ім це просто надокучило (!)

Поза пороком, другим ворогом в зоні є вітер. Він підіймає зі землі і розносить порох, який має в собі „зерна смерті“. За чотири роки після катастрофи на кількох десятках гектарів зрубано дерева. Їх покрили на трісках і закопали. Біля десяти тисяч домів зруйновано і поховано в закритих контейнерах. Таких могильників у зоні є 800.

Поруч з ЧАЕС знаходиться величезна площа до паркування на відкритому полі. Там щодня стоять сотні авт, автобусів, тягачів, авт і вертолетів. Ціла ота техніка опромінена, покрита смертельно небезпечним пороком з великою дозою радіоактивності. Це проклята зона смерті, яку ми передаємо у спадок майбутнім поколінням. Старший пам'ятник трагедії, символ Чорнобиля — місто Прип'ять — навіки порожнє. А там жило 55,000 людей.

Життя в зоні продовжується, але воно штучне. Харчування там безплатне на роки, на десятиліття. Це єдиний спосіб уникнути того, щоб люди не вирощували овочі в зоні. В радіоактивному поросі. І в зоні смерті старожилів, які ходять у радіоактивний ліс, збирають гриби і смажать яєшню з грибами, улюблену їм мешканців зони. А яєця і гриби мають у собі найбільшу радіоактивність.

цією як теж „імміграційним“ Канадою та Австралією. Щоб підтримати заклячення проф. Саймона вживає великий статистичний матеріал, таблиці і поодинокі приклади. Цей же матеріал своїм об'ємом та подачею не завжди приступний і повністю зрозумілий пересічному читачеві, однак може задовольнити фахівця. Значною допомогою у зрозумінні поодиноких проблем є 17-й розділ книжки, який властиво є резюме всіх попередніх. Цей розділ, мабуть придуманий для тих, хто не мають часу чи пак терпіння слухати за наукою аргументацією, а жадні на „екзотичну розповідь“ про останній вислід: „До тих, бо людей можна зарахувати політиків і журналістів, як теж і студентів, а особливо пересічного читача, якому соціально-економічні проблеми довели близькі серцю і шукає скоріш та вичерпної відповіді на питання: чи це все про що пишуть і говорять згідно з дійсністю?“

У загальному, прочитавши працю проф. Саймона, читач внісе користь бо і зрозуміє позитивні, які вкладає імміграція у розвій американської економіки. І тут нічого дивного, бо талановиті іммігранти не тільки допомагають американцям осмугнути їхню національну мету, але теж країну свого нового поселення роблять багатшою і сильнішою.

Щоб підтримати заклячення проф. Саймона вживає великий статистичний матеріал, таблиці і поодинокі приклади. Цей же матеріал своїм об'ємом та подачею не завжди приступний і повністю зрозумілий пересічному читачеві, однак може задовольнити фахівця. Значною допомогою у зрозумінні поодиноких проблем є 17-й розділ книжки, який властиво є резюме всіх попередніх. Цей розділ, мабуть придуманий для тих, хто не мають часу чи пак терпіння слухати за наукою аргументацією, а жадні на „екзотичну розповідь“ про останній вислід: „До тих, бо людей можна зарахувати політиків і журналістів, як теж і студентів, а особливо пересічного читача, якому соціально-економічні проблеми довели близькі серцю і шукає скоріш та вичерпної відповіді на питання: чи це все про що пишуть і говорять згідно з дійсністю?“

У загальному, прочитавши працю проф. Саймона, читач внісе користь бо і зрозуміє позитивні, які вкладає імміграція у розвій американської економіки. І тут нічого дивного, бо талановиті іммігранти не тільки допомагають американцям осмугнути їхню національну мету, але теж країну свого нового поселення роблять багатшою і сильнішою.

Щоб підтримати заклячення проф. Саймона вживає великий статистичний матеріал, таблиці і поодинокі приклади. Цей же матеріал своїм об'ємом та подачею не завжди приступний і повністю зрозумілий пересічному читачеві, однак може задовольнити фахівця. Значною допомогою у зрозумінні поодиноких проблем є 17-й розділ книжки, який властиво є резюме всіх попередніх. Цей розділ, мабуть придуманий для тих, хто не мають часу чи пак терпіння слухати за наукою аргументацією, а жадні на „екзотичну розповідь“ про останній вислід: „До тих, бо людей можна зарахувати політиків і журналістів, як теж і студентів, а особливо пересічного читача, якому соціально-економічні проблеми довели близькі серцю і шукає скоріш та вичерпної відповіді на питання: чи це все про що пишуть і говорять згідно з дійсністю?“

У загальному, прочитавши працю проф. Саймона, читач внісе користь бо і зрозуміє позитивні, які вкладає імміграція у розвій американської економіки. І тут нічого дивного, бо талановиті іммігранти не тільки допомагають американцям осмугнути їхню національну мету, але теж країну свого нового поселення роблять багатшою і сильнішою.

ПРО ЦЕ І ТЕ

## Про „мішани“ родини

Якось наша сусідка праці завважала, що не багато цього року може на почути про весілля у червні, хоча звичайно кожна субота-неділя на наших літніх оселях переповнена була весільними прийняттями.

Чи справді воно так є, нам невідомо — але одне певне, що серед української спільноти в Північній Америці вже трохи менше гучних українських весілля, як це було минулими роками.

На це складаються різні причини, але такі найважливіша ця, що нас — старше покоління — найбільше турбує — а це творення мішаних родин. На цю тему, ми вже не один раз писали, але вона здається не кінчається і можна все знайти нові цікаві приклади та нові варіанти.

Але саме це помішання національностей, яке тут у ЗСА на порядку денному є і причиною, що подружжя зв'язки закладаються вже не так, як ранішніми роками і вже навіть ніхто не робить зусиль виправдовувати одруження з неукраїнцями чи переконувати, що ця неукраїнська сторона „вчиться говорити по-українському“.

А тим можна поставити питання, чи говорять по-українському поміж собою молоді українські подружжя і чи говорять вони до дітей матірню мовою?

Коли, однак, тепер маємо чораз більше зустрічей з материкам, то бачимо, що й там, зокрема на східних областях, справа мішаних родин не представляється краще. Ось саме недавно гостем у редакції „Свободи“ був молодий фізик член „Зеленого світу“, який крім цікавих проблем екологічного порядку, і відповідей на наші питання розповів нам також про своє особисте життя. Він заявив, що є українцем із трьох генерацій, але його „кров дуже змішана“ з різними іншими національностями а його дружина — росіянка.

„Та найважливіше, як людина себе освідом-

О-КА

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи“ разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну

Д-р Юліан Мовчан

## ЗБІРНИК У ПАМ'ЯТЬ Д-РА Б. ФИЛИПЧАКА

(Видання Медичного Архіву УЛТПА ч. 12, Чикаго, стр. 308, редактор та архівар д-р Павло Пундій).

Крім нашого величезного „Батька“ — Українського Народного Союзу, який вже багато років видає солідні „Альманахи“ та Об'єднання Українських Письменників в екзилі „Слово“ з його літературними збірками під ідентичною назвою, Українське Лікарське Товариство Північної Америки є третьою суспільно-громадською організацією у діаспорі, яка заслужено може гордитися своїми виданнями. Бо крім професійно-медичного журналу „Лікарський Вісник“ який вже багато років видає УЛТПА, його медичний архів також вже десять років видає солідно опрацьовані великого формату збірники присвячені або окремим заслуженим лікарям, або іншим темам, близько спорідненими з медичною професією (наприклад, збірник з нагоди 60-ліття Українського Вільного Університету у Львові). Всі ці альманахи і збірники бувають дуже корисні і потрібні. Вони є документальним доказом для наших поколінь, які прийшли після нас, побачать, що ми тут робили на початках перших десятиліть нашого поселення на нових землях, які трудніші нам треба було переборювати, і т.д.

Недавно виданий збірник в пам'ять та пошану одного з наших заслужених громадян — лікаря-хірурга та заслуженого мецената української культури д-ра Бориса Филипчика, саме й належить до такого роду збірок. Прибувши до ЗСА і працюючи лікарем спочатку в Огайо, а потім довше роки в Пассейку, Нью Джерсі аж до 16-го травня 1988 року, коли, — як пише д-р П. Пундій, „рука недуги“ безпощадно спинала його добрі плани“ (а він готувався до віденського конгресу українських лікарів, працював над доповіддю про нашого славного фізика проф. Івана Пулюя), він напевно добре відомий багатьом нашим читачам та його пацієнтам.

З біографії д-ра Б. Филипчика довідуємося, що він народився 30-го листопада 1907 року в Самборі в родині відомого українського педагога і письменника Івана Филипчика та вчительки Ярослави Машак. Ще за польських часів, працюючи асистентом хірургії при медичному факультеті Ягйлонського університету в Кракові, він опублікував наукову працю. Пізніше, починаючи з праці в

Польщі, потім — на рідних землях, пізніше — в Австрії, нарешті, в Америці, він свою активну практичну лікарську працю переважно в його улюблений ділянку — хірургії завжди уміло пов'язував з науково-медичним аспектом, про що детальніше, на жаль, тут нема змоги зупинитися.

Ще перебуваючи в Кракові, д-р Филипчик одружився з Софією з Качуровських — дворідною сестрою нинішнього Папи. Під час Другої світової війни майбутній Папа, яка довідуємося із збірника, бував не раз гостем у своєї сестри, обмінюючись під час розмов в родинному колі про важку воєнну ситуацію та переживання під гітлерівською окупацією.

У 1968-му році кардинал Карло Войтила, тобто, теперішній Папа, вперше відвідуючи польських поселенців в Канаді та ЗСА, при цій нагоді також зробив візиту д-рові Б. Филипчаків аби побачитися із своєю сестрою Софією. Зустріч була незвичайно щира, тепла і родинна. При цьому треба зазначити, що хоч Софія (або Соня), будучи як ми зазначили, дворідною сестрою Папи, була полькою, проте свого сина Івана виховала в українській мові (бо й вінчання її з Борисом відбулося в українській школі в Кракові).

1977 року, тобто, після 38-ти років щасливого сімейного життя, дружина Бориса Филипчика — Софія померла. Але — три роки пізніше — 1980 року, вже маючи 73 роки життя, він одружився з українською поетесою Іриною Дибко. Як видно з кількох поезій, поміщених в збірнику, пані Ірина була дуже щасливою із свого чоловіка, для якого він був „надихненням і рушійною силою“. Наприклад, у вірші на стр. 16 з нагоди народження Бориса вона пише:

Ті дні життя узав в правцю  
і присвячує тобі служницю.  
В хуртовини і громовиці  
зумів незламно пережити.

На жаль, не довго довелося вітатишися пані Ірині своїм щасливим подружжям — всього вісім років; 1988 року „рука недуги“ назавжди скосила Бориса... Назавжди їх розлучила...

Крім заслуженого звання лікаря-хірурга, д-р Б. Филипчик також належить до заслужених меценатів української культури. Не будемо тут перераховувати в подробицях всіх фактів його добродійства для української громади. Згадаймо лише один, а саме: розуміючи і оцінюючи важливість зберігання скарбів українського мистецтва і культури взагалі, це завдяки його добро-

дійству було створено при Українському Музею в Нью Йорку пропам'ятний 20-тисячний фонд на пошану д-ра Бориса Филипчика.

Уже на схилі свого життя д-р Филипчик також задався метою розшукати і видати всі твори свого батька — Івана Филипчика (1871-1945) — педагога і письменника, співзасновника музею „Самбірщина“, організатора шкільництва, і т.д., якого московські окупанти схопили 1944 року і ледь на засланих знищили. І син Борис з честю виконав свій обов'язок перед дорогим і незабутнім батьком: шість його повістей — в тому числі такі, як „Кульчицький — герой Відня“, „Іванко Берладник“ та інші було знайдено, гарно видано і розповсюджено. Завдяки Б. Филипчаків також вишло в світ кілька книжок творчості його дружини Ірини Дибко.

Які в попередніх збірниках, так само і в цьому на його 308-сторінках великого формату, крім матеріалів про особу, які присвячена книга, поміщено також багато інших цінних і цікавих документів. І то документів чи матеріалів, багато з яких можуть бути цікавими для людей не лише лікарської професії. Для прикладу наведемо тут будай декіль з них.

У статті „Біомедикал аспект, чорнобильської трагедії“ автор д-р Ігор Масник (діючий директор Крайового інституту дослідження рака) заперечує совєтські брехні про те, що в наслідок радіоактивності в Чорнобилі загинуло лише від 200 до 600 осіб. Посилаючись на свідчення інженера Ігоря Герашенка, який під виходу в Чорнобилі проживав у Києві, д-р Масник пише, що фактично протягом лише п'яти місяців після виходу у двох київських шпиталів було зареєстровано щонайменше 15,000 жертв цієї катастрофи. Своє свідчення Герашенко подає 3-го квітня 1988 року перед Американською Гельсінкською комісією, базуючись на інформаціях, які йому подали його приятелі, які працювали в тих шпиталях. І якщо лише протягом п'яти місяців після катастрофи було зареєстровано стільки жертв, то можна лише уявити — скільки їх є вже сьогодні? Не кажучи вже про те, скільки потенційно їх ще може загинути з тієї самої причини в майбутньому. (До речі, біля катастрофи, інж. Герашенкові та його дружині — поетесі Ірині Ратушинській було дозволено вилетіти з ЗСА).

У статті „Опіка Митрополита Андрея Шептицького над народним здоров'ям“ д-р Павло Пундій подає факти дійсно батьківської опіки нашого Великого Митрополита над народним здоров'ям, які, можливо, невідомі для багатьох наших читачів. І так, коли в 1903 році заходами

(Закінчення на стор. 3)



## „Дударик“...

(Закінчення зі стор. 1)

вщерт залі зустрічали хористів, як вони в каптарях, а мали в коротких штаних, виходили на сцену. Ще оплески не перестали, як „Ще не вмерла Україна“ пролунало знову, а тоді „О, Канада“.

Групою шедів розпочалася програма. Грайливі та радісні, і хоч більшість з них нам знамі, та у свіжому виконанні. Хор має глибокі басы („Пришли сме“) сопрані звучать як дзвіночки, легкість і чіткий ритм („Шедрик“), знамениті дирижери: кожне слово кожної пісні було зрозуміле.

В другій частині були церковні твори. „Господи, силю Твоє“ розпочалася перша частина концерту з Бортнянського. „Аллилуя“ Вербичького в гарному звучанні тенорів та басів і сопранів та альтів (головно низькі басы в середній частині). Трохи жвавіше темпо могло дати більш радісний ефект.

Концерт для хору ч. 18 „Не отвержи мене“ виконаний переконливо. Складні поліфонічні твори не завдавали хористам жодних труднощів.

Після перерви „Дударик“ вийшли на сцену у вишних сорочках. „Голуба висота“, яку розпочали сопрані та альти в бадьорому темпі, а цілий хор до них долучився, було наче мотом хором: „Наша ціль — голуба висота“.

„Тихо над річкою“, народна пісня, обр. Г. Верьова, кінчилась спокійно і ніжно у виконанні самих сопранів та альтів. Темпераментне „Як за далем небосхилом“ у виконанні юнацького хору було гарним контрастом.

Одним з крашків творів був „Лелека“ Ю. Рохавської, слова В. Ледихи, ар. М. Кацал, комбінація мелодій, декламації і пісні. „Лелеко, лелеко! Де твої діти, що сам прилетів ти“ — питає малий хорист. На тлі двоногого повторюваного мотиву, що робив враження дивного чого помаху крил, співав хор. А малий декламатор знову вступав: „Лелеко, лелеко! Наш дім недалеко, а ти не барися, у нас оселися“. Диригент осягнув чудово креслення та докреслення, відчувалася відірвана еластичність інструменту — хору, імпресіоністичний настрій твору вражав своїми кольорами та тінями. Лелеку повторювали.

На закінчення цієї частини ми прослухали „Безмежне поле“ Лисенка, сл. І. Франка, ар. для хору М. Кацал.

Кацал. Виконане ритмічно з оркестральними ефектами. В останній частині були твори на слова Т. Шевченка: „Думи мої“, ар. Є. Коцака, радісний „Садок вишневий“ Б. Вахнянина, „Ожидати степи, озера“ Лисенка (з кантати „Радуйся, ниво неполита“) і врешті „Заповіт“. Слова Шевченка лягли на душі слухачів, хотілося запам'ятати кожну ноту, кожний звук. І повна мовчанка. А тоді оплески, і квіти, і оплески, і квіти...

Зворушливим моментом вечірнього концерту був виступ Лариси Свєрдлик, директорки будинку вчителів у Львові та членки невідомого Союзу Українок. Вона прочитала лист від СУ до Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, в якому пригадала, що СУ віс прохання стати членом СФУЖО та дякує СФУЖО за моральну підтримку та висилку матеріалів для організації праці. Також дякувала жінкам Америки і Канади, які опікуються хористами в їхній мандрівці на цьому континенті. Лист передав Оксана Соколик, перший заступник голови СФУЖО. О. Соколик сказала: „Ми хочемо, щоб ви були з нами, ми хочемо бути з вами“. Залі гриміли, негавалими оплесками прийняла цей історичний момент в праці жіночих організацій.

На закінчення М. Кацал заспівав з хором „Многая літа“ всім, хто організував, допомагав та всім присутнім.

Хор „Дударик“ залишив незабутнє враження. Відчувалася їхня любов до пісні, їхня дисципліна, їхня легкість у виконанні навіть складних творів. М. Кацал має свій стиль диригування на сцені, легкі, м'які рухи, усмішка. Хор не мав солістів, що могло б внести більше різноманітності. Зате диригент викликав декілька хористів кланятися окремому, та сам декоративно гратулював, підходячи до них. М. Кацал має в собі „щось“ магічне, що видобуває з малих і більших хористів ширшу пісню — музику, яка промовляє глибоко астетично до душі слухачів.

Щастя вам Боже, Дударик у ваших даліших концертах!

У понеділок, 18-го червня „Дударик“ виступить з басом Павлом Плішкою в Карнегі Голл в Нью Йорку. На концерт віддалені громади організували автобуси.

## Т. Шумилович нагороджений за графіку.

Нью Йорк. — Тарас Шумилович отримав перше місце і грошову нагороду за графіку „Українська церква в Плутові“, виставлену на виставі СААА з нагоди конвенції цієї мистецької організації.

Цього року відзначається

54-та річниця цієї організації і це відмічається рядом мистецьких імпрес; адміністративних засідань; роздачею нагород, яка відбулася 13-го червня перед театром на вечорі, і бенкетом, в елегантних залах готелю Грамерсі Парк.

У ЄРУСАЛІМІ ВАНДАЛИ, вживаючи тяжких молотів і сокир, здемолювали понад 70 надгробків жидівського цвинтаря на Олівній горі. У зв'язку з цією справою затримано арабського сторожа цвинтаря та розпочато слідство. Вчинено це варварство місяць після того, як ізраїльський суд поклав трирічний ув'язнення одного жиди за те, що випишував арабські та антисемітські кличі на надгробках жидівського цвинтаря у Гаїфі.

**64-ий Відділ СУА в Нью Йорку**  
запрошує громадянство та членок на

## АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР Ірини Сенік

копильного політичного в'язня  
советських таборів.

В ПРОГРАМІ:  
Слово про поетесу ..... НАДІЯ СВИТЛИЧНА  
Читання поезій ..... САМА АВТОРКА

Вечір відбудеться  
в п'ятницю, 22-го червня 1990 р. о год. 6-й веч.  
в будинку НТШ, 63 Четверта Авеню в Нью Йорку  
Після програми зустріч з поетесою при каві.

## ЛИТВА ПОТРЕБУЄ ВАШОЇ ДОПОМОГИ!

Советська блокада загрожуватиме життю всіх мешканців Литви, яким необхідна допомога. В країні немає медикаментів, харчів для дітей, життєво необхідних речей. Допоможіть Литві перенести советську блокаду!

Датки, які можна віддати від податку, слід пересилати на адресу:

**LITHUANIAN AMERICAN COMMUNITY**  
86-21 114th Street ■ Richmond Hill, N.Y. 11418

## Виступ мисткинь Крюкової і Менкуш з України в Пармі

Заходами Секції Суспільної Опіки при УЗО і під патронатом УЗО Великого Клівленду 12-го травня, о год. 8-й вечора в залі ім. Митрополита Шептицького відбувся виступ — „нововистава“ „Маруся Чурай“ за історичним романом у віршах найбільшої сучасної письменниці і поетеси в Україні Ліни Костенко. Цей історичний твір Ліни Костенко став ще більш зрозумілим у такому високо-мистецькому виконанні артистки-мисткинь художнього слова на Україні Ніли Крюкової і відомої бандуристки-кобзарки та вокальної солістки Галини Менкуш.

Присутнім повстанням з місць вітали цей дует і прикінці вдруге захоплена публіка ентузіастично сприймала їх неперевершене виконання. Цей незабутній вечір відкрив офіційно головною УЗО мгр Василь Ліщинський і тепло привітав гостей-артистів з України та побажав багато успіхів.

Ніла Крюкова вітала присутніх та в загальному дякувала за зрозуміння і моральну та матеріальну помі української діаспори України: „Україна і діти Чорнобиля кличуть до вас о поміч“, — казала Крюкова. Вона народилася коло Кременчука на Україні. Надзвичайно талановита, інтелігентна, поставна і вродлива. Закінчила театральну освіту, потім працювала в музично-драматичному театрі ім. Гоголя в Полтаві, в театрі „Слово“, та в Київській філармонії. За свої непересічні мистецькі успіхи вона в 1989 році одержала Шевченківську премію.

„Слово, — говорить Крюкова, — це моє ціле життя і нестримна стихія“. Своїми виступами, своїм народним словом вона передає нам високу духовність, мистецтво, українське серце і підносить та скріплює нашу свідомість.

Галина Менкуш, походила з Львова, закінчила успішно Львівську консерваторію у знаменитого професора Герасименка. Спеціальністю її студії були: сольо-спів та гра на бандурі, спеціально сконструювані самим проф. Герасименком, якого до речі дві доні є знамениті бандуристки, вокальними солістами та композиторами. 5 років співала в ансамблі Верьовки, а тепер є солісткою Київської філармонії. Тематикою її пісень є змаг українського народу до волі, свободи духа і наша рідна сутність. Обі мисткині були на сцені. Менкуш сиділа з бандурою, а Крюкова переважно стояла. Вже на початку сво-

го виступу Крюкова захоплює своїм талантом, тонкою інтерпретацією, надзвичайною дицією, фаховими рухами, мімікою, поставою і вродливістю. В своєму житті я мав нагоду слухати багато добрих декламаторів, але Нілу Крюкову хіба можу порівняти до Генка Березовського з переселення, але на одному з його вечорів у Львові він деколи заглядав до тексту, а Крюкова протягом 2-ох годин декламувала з пам'яті. Це надзвичайний талант, феноменальна пам'ять і гармонійне пов'язання усіх прикмет правдивої мисткині слова, а це дуже рідке явище. Дуже пластично і в тонкій голосовій модуляції вона представила досвідно в нюансах моменти зради, бою, ідеали краси, добра, шляхетності і патріотизму Марусі Чурай.

У відповідних моментах, згідно зі змістом були дібрані пісні, які виконувала Галина Менкуш. Її голос мещо-сопрано є дуже дзвінким і сильним. Співає дуже легко, має широкий голосовий діапазон, а виконання пісень тонке і сентиментальне. Співає фахово, цілими фразами і дицією дуже виразно. В її голосі зовсім не відчувається форси чи нервового напруження. Гра на бандурі така на високому рівні. Інтерпретація правильна і делікатна. В деяких піснях співали дуетом. Крюкова — альтом, милозвучним і шокковим. Крюкова і Менкуш, це ідеальна, дібрана пара мисткинь, які себе розуміють, артистично доповнюють і творять природну та зрозумілу цілість у виконанні.

5 років працювала мисткиня над „Марусею Чурай“, поборювали перепони і шкани з боку апаратчиків. Мисткині недавно закінчили своє успішне турне в Канаді та в ЗСА.

Виконавиці мають в своєму репертуарі ще інші високо-мистецькі драми і п'єси, як „Тарас Шевченко“ і „Гуморески“. Варта би і їх почути і абсолютно утривалити. Ті дві ластівочки з рідного гнізда принесли нам своїм виступом багато ностальгії, туги за своїм, спогадми нашого минулого, постаті героїв та воскресіння України. Прикінці ціла зала з виконавцями відспівала національний гімн: „Ще не вмерла України“. Мгр Ліщинський подякував за подивудне виконання, а дві дівчини вручили мисткиням китиці квітів. Менкуш і Крюкова подякували і попрощалися з присутніми.

д-р Володимир Боднар

**ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІПІН** Коразон Акіно у вівторок, 12-го червня, оголосила створення політичної організації, шілю якої буде координувати підтримку для її правління. Президент К. Акіно заявила, що нова організація „Кабісі“, в перекладі, „з'єднані руки“, не є політичною партією тільки організацією, яка „допомагатиме нашій країні прогресувати та поліпшувати життя наших людей“. Промовляючи перед тисячами своїх прихильників на святкуванні дня незалежності, президент К. Акіно сказала, що ця організація складатиметься з провінційних губернаторів, секретарів кабінету, громадських провідників і членів неурядових організацій.

**МЕНШЕ, ЯК 48 ГОДИН** після формального перебрання посту прем'єр-міністра, Ішак Шамір запропонував нові обмежувачі передумови до свого плану ізраїльсько-палестинських мирних переговорів. Ці нові передумови роблять, будь-які спроби в напрямі вже й так майже сумнівних переговорів зовсім неможливими. У своєму першому публічному виступі І. Шамір сказав, що Ізраїль не буде вести переговори із жодним палестинцем, який є проти того, щоб надати мешканцям Ізраїлем окупованих територій західного берега ріки Йордан і смуги Гази обмежене самоврядування. Крім цього уряд не хоче допустити до переговорів арабських мешканців східного Єрусалиму.

## ЛІТНІЙ СЕЗОН

на оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па.

## ВЖЕ ПОЧАВСЯ

- Запрошуємо гостей, приймаємо зголошення на вакаційний побут, ціни низькі, для пенсіонерів знижка.
- До диспозиції гостей басейн для плавання, тенісова, відбаванкова площі, чисте гірське повітря, джерельна вода.
- Близько оселі три великі озера, можна плавати човнами ловити рибу. Сміачні домашні страви в ресторани оселі.
- Розвагові вечори суботами, забави з танцями.
- 30-го червня велика забава, грає добрий оркестр.
- Кожної неділі в 11-й год. рано о Б. Левицький відправляє БОГОСЛУЖЕННЯ в Каплиці оселі.

Адреса оселі

**UKRAINIAN HOMESTEAD**  
1230 Beaver Run Dr., Lehighton, Pa. 18235. Tel.: (215) 377-4621

## Збірник...

(Закінчення зі стор. 2)

д-ра Євгена Озаркевича було засновано добродійне лікарське Товариство „Народна Лічниця“, тоді Митрополит Андрій добродушно віддав у користування товариства свою реальність біля майдану св. Юра у Львові і власним коштом — 7,000 корон — гарно відновив дім, де товариство вже в тому ж 1903 році могло розпочати свою дуже корисну для народу діяльність. Що така інституція була конче потрібна, про це свідчить той факт, що вже першого року згоріло до неї понад 3,000 хворих — не кажучи про поодинокі ординації, яких було понад 12,000.

У 1908 році в „Народній Лічниці“ ординували дев'ять лікарів, в тому числі д-ра Софія Окуневська-Морачевська — перша українська лікарка в Галичині. Завдяки безплатній праці тих лікарів та постійній матеріальній допомозі Митрополита Андрія, „Народна Лічниця“ розвивалася й поширювалася з кожним роком. Пізніше, 1925 року, Митрополит для львівської філії Товариства Опіки над Молодію віддав цілий дім при вул. Ходорковський, де тоді знайшла приміщення також „Поради Матерей“.

А і це не все. В 1927 році Митрополит Шептицький закупив ділянку при вул. Скарги ч. 4 а в 1929 році пожертвував 5,000 зол. на побудову модерного українського шпиталю у Львові. Цей княжий дар Митрополита як також попередні заощадження дали можливість розпочати будову того шпиталю, врочисте посвячення якого довершив особисто Митрополит 14-го вересня 1930 року. Того ж самого року було заслужено ухвалено назвати новий шпиталь ім. Митрополита Шептицького. У березні 1938 року український шпиталь ім. Митрополита Шептицького вже був готовий до вжитку і тому до кінця грудня того ж року кризь нього пройшло 1,265 хворих.

Нарешті, до речі тут буде додати, що Митрополит Шептицький також на свій кошт влаштував модерне обладнання для курорту у Підлютові, який розташований в митрополітичних добрах та лісах (30,000 гектарів!) в підніжжі Карпат.

Із збірника присмодовідатися, що незадовго, відзначаючи 65 років свого народження, в Чикаго, проживав рідний син найпопулярнішого лікаря Західної України д-ра Маріяна Панчишина — д-р Маріяна Панчишин. Хоч з причини свого ослабленого здоров'я молодий д-р Панчишин вже від 1965 року відійшов на пенсію, проте він і далі активно співпрацює у різних громадсько-суспільних та релігійних організаціях. Протягом двох років він був адміністратором журналу „Лікарський Вісник“, а потім став виконувати обов'язки бібліотекаря. За все це українська громада належно оцінила працю д-ра М. Панчишина. Йому було вручено золоту відзнаку УЛТПА, а потім було нагороджено почесною грамотою від Архіву-Бібліотеки УЛТПА.

Читач у цій книзі знайде багато інших матеріалів — спогадів, медичних вісток з рідних земель, нове про соціальні „психікушки“, про соціалізм та хвороби людини, модель здорового способу життя, про св. Луку як лікаря та історика Христового Різдва (стаття д-ра Романа Осінчука) та багато інших. І хоч редактор збірника в передовій пише, що це (дванадцять) число Українського Медичного Архіву не є науковим твором (тобто, таким, що перешов верифікацію та мовну редакцію), проте це є збірник оригінальних газетних та журнальних статей і тому щодо вірності інформації, поданих у цих статтях, не може бути жодного сумніву.

Книжку можна набути від д-ра Павла Пундія за 25 дол., звертаючись на таку адресу: Paul Pundy, M.D., 1712 N. Oak Park Ave., Chicago, Ill. 60635.

## Посвячення українознавчої парохіяльної школи в Бериссо, Аргентина

Цього року свято Пречистої Діви Марії — Благочинна глибоко записалося в умах і серцях української громади в Бериссо, бо посвячено твердиною Українського обряду, української культури, української свідомості: посвячено українську парохіяльну школу. Вже від 3-ої по полудні почала збиратися дитвора, молодь та старші особи. Гарна погода дописалась, тому прибули люди не лише з Бериссо, Ла Плати, але також зі столиці Аргентини Буенос-Айрес. Прибули представники наших національних, суспільно-культурних установ.

Адміністратор парафії Успенія Пречистої Діви Марії в Бериссо, о. Володимир Ковалик ЧСВВ привітав усіх присутніх і подав деякі інформації про цю школу. Найперше зазначив, що фундаторами цієї школи є Микола і Марія Бойчуки з ЗСА, вони пожертували на цю школу 15,000 доларів. Добродій школи: о. Володимир Панчишин з Канади, що пожертвував 6,000 дол., Владика МIRON ДАНОК ЧСВВ з Вінніпегу — 1,000 дол., д-р Марія Шевчук-Чабан з Нью Йорку — 1,000 дол.; Український Допомоговий Комітет з Філадельфії — 500 дол. Менших датків було коло 5,000 дол. Родина Богдана Каліни з Берисса — 216,000 Австралії. Усе разом мало коштувати 20-25,000 дол., а коштувало коло 40,000 дол.

Будову провадив архітектор інженер Нестор Бонтемпі, а столярські роботи виконав Степан Никон. Усім жертводавцям о. Ковалик зложив ширшу подяку за зрозуміння нашої суспільної справи та за їх пожертви.

О год. 5:30 Галаато привіз Преосвященного Андрія і почалися його привітання. Маленька Л. Заник в імені всіх дітей і молоді привітала Архипастіра. Прочитав Йому гірляндю квітів. Вітає Михайло Заник привітав достойного гостя в імені „Батьківського Комітету“ в імені парафії вітає о. В. Ковалик, ЧСВВ і попросив Преосвященного посприяти нашу Українознавчу школу.

Васисті о. Панкратія Ньюїт о. В. Ковалика Владика Андрія відчитав молитви посвячення і покропив нові авлі свяченою водою.

Після закінчення Акту Посвячення о. В. Ковалик запросив присутніх на концерт. Дитвора і молодь виконали такі пісні: „Вітай між нами“, „Під Твій Покров“, „Пренебесна“, „О, Мати Божа, о Райський квіт“, „Чом-чом землі моя“, „Гей, юначе живи сам собою“, „Боже Великий, Творче Всесвіту“. Надпрограмою точку вміло виконали молоді скрипалі Петро і Йосиф Заники.

Потім Преосвященний Андрій Салєжак взяв слово, подякував фундаторам, жертводавцям і окремо звернувся до дитвори і молоді заохочуючи їх до любови і плекання свого рідного у новий гарний школи, спеціально побудованій для них. Дитвора і молодь приобіщали піти за вказівками свого Архипастіра. Після промови владика зачитував український національний гімн і ціла присутня громада його відспівала.

На закінчення о. В. Ковалик ще раз усім шире подякував а пожертви, за присутність, паням за приготування смачної перекуски, до якої всі були запрошені. Для Владика і деяких гостей приготовано перекуску у ідальні Сестер Василінок.

Учасник

Любов Колєньська

## ДЗЕРКАЛА

НОВЕЛІ

Ціна: \$13.00 з пересилкою. Мешканці стеють Нью Джерсі зобов'язані 6% ставкою податку.

SVOBODA BOOK STORE  
30 Montgomery Street  
Jersey City, N.J. 07302

**ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**  
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

1155 Broadway  
203 Second Avenue  
New York, N.Y. 10003

## Появилися касетки із травневих днів у Львові

Клівленд. — Тут появилися і на продаж чотири відеокасети із славних травневих днів у Львові.

Перша із них з 3-го травня передає першу сесію Мисської ради у Львові і вивіщення українського прапора у Львові. Друга з 9-го травня показує першу сесію демократичного скликання Львівської Обласної ради в оперному театрі. Дві інші відеострічки передають промови кандидатів на голову Львівської Обласної ради з 12-го травня, вибори голови і записання Явчесьлава Чорновола.

Усі відеострічки виконані професійно та передають точно зворушливий перебіг цих історичних подій. Кожна касетка коштує 25 ам. дол. і 3 дол. за пересилку. Вони творять цілість і коли замовляти всі чотири разом коштує 100 дол. і 5 дол. поштової оплати. Можна одразу одразу з датою

3-го травня або з датою 9-го травня замовляти окремо. Дві інші з датою 12-го травня творять цілість і окремо не висилаються.

Замовлення слід кидати на адресу: Areta Zachary, 12229 Moss Point, Strongsville, Ohio, 44136. А чеків виславляти на Ukrainian Social Services.

## КОНЦЕРТ УЧНІВ УМІ

Ірвінгтон, Н. Дж. Український Музичний Інститут, Відділ в Ньюарку, влаштує у вівторок, 19-го червня, річний концерт учнів нижчих, середніх і вищих курсів Класа фортепіано: Т. Богданської, Д. Каранович, Л. Крупи і О. Кордуби. Класа скрипки: Р. Венке. Класа гарфи: О. Полянської. Концерт відбудеться в залі Українського Народного Дому, 140 Проспект аве Початок о год. 6-й вечора.

**ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ** Вацлав Гавел у вівторок, 12-го червня, доручив прем'єр-міністрові Мар'янові Кальфі сформувати перший демократичний обраний уряд за останніх 40 років. Коротке повідомлення державними засобами масової інформації сповістило, що В. Гавел, відбудував засідання з провідниками Громадського Форуму, та організацією Громадськості проти насильства — рухами, що були провідними у протикомуністичній революції та виграли вибори минулого тижня, дав зарядження про формування нового уряду. Хоча, як інформують закордонні кореспонденти, не всі були вдоволені таким вибором, то все ж такі погодилися на пропозицію В. Гавела. Речник М. Кальфі, Іван Фіяла, заявив, що прем'єр М. Кальфа до двох тижнів представити парламентові новий уряд та його програму. Після цього парламент буде вибирати нового президента, але ніхто не має сумніву, що ним оберуть В. Гавела.

**Богдана-Левка Сидор-Чарторийська**  
з дому Лисняк

В ОДИНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ  
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ  
буде відправлена

**СВЯТА СЛУЖБА БОЖА**  
у церкві св. Юра  
в Нью Йорку,  
дня 21-го червня ч. р.  
о год. 6:30 ранку

Просимо всіх учасників враз з нами в спільній молитві за Царство Небесне для душі Покійної **БОГДАНИ** — нашої Дружини, Матері і Сестри **ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!**

МИКОПА — чоловік  
ЄЛІСАВЕТА з АНДРІЕМ  
СВЯТОСЛАВ з МАРТОЮ та  
БОГДАН — діти  
ІРИНА з чоловіком і дітьми  
— сестра

Відійшла від нас у Вічність  
Дружина, Мати трьох дітей,  
виховник-педагог,  
докторантка УВУ, людина  
великого серця і любові!

9-го серпня 1930  
21-го червня 1979

**Сьомий Курінь**  
Уряду Платового Сенатору

з великим жалем сповіщає  
Платово Братство й Українську Громаду,  
що дня 29-го травня 1990 р. на 83-му році життя  
відійшов на Вічну Ватру

св. п. **Друг СКАЛА**  
пластун сеніор довір'я д-р мед.

## ОСТАП БАРАН

ЧЛЕН-ОСНОВНИК НАШОГО КУРЕНЯ

Опечалений дружині Високостойній Пані Зені, Дітям,  
Внукам і всій Родині Покійного складає Курінь  
висловлює глибокого співчуття

**ПЕТРО РУДЬКО**  
нар. у Вербіці, Тернопіль, Україна.

ПАНАХИДА — п'ятниця, 15-го червня, о год. 7:30 веч.  
у похоронному заведенні Maple Hill Chapel при 383 Maple Avenue Hartford Conn.

ПОХОРОН в суботу, 16-го червня 1990 р. о год. 9-й ранку в церкві св. Михаїла, Hartford Conn. а описі Тіліні. Останки спочинуть на цвинтарі св. Михаїла в Glastonbury Conn.

Залишив у глибокому смутку:  
дружину — АННУ  
сина — ІГОРЯ з дружиною  
внука — ТАРАСА, АНДРІЯ і МОТРО



## Прощальна зустріч з інж. Б. Сторожуком в Дітройті



Стоять (зліва): Зіна Козак, П. Ворик, А. Елішевський, З. Чорний, А. Лист, М. Гевко, К. Сеник, Лариса Козак; сидять (зліва): Л. Лаврин, Б. Сторожук і Н. Левіцька.

Богдан Сторожук був активним членом Відділу ТУІА в Дітройті, який нараховує 110 членів.

За час свого побуту в Дітройті, від 1950 року, інж. Сторожук працював у вправі Відділу впродовж 25-ти каденцій, виконуючи ряд функцій — почавши від місцевого голови, секретаря, скарбника, редактора „Бюлетеню“, організатора веселих вечорів, автора програми і аранжера безжетової імпрези під час Міжкрасового З'їзду ТУІА в Дітройті. Під час десятилітньої перерви від діяльності в ТУІА він також був головою хору „Трембіта“. Вкінці — відповідальний за придбання нових членів, інж. Сторожук придбав їх понад 50.

Оцінюючи професійні досягнення в розбудову ТУІА, Головна Управа відзначила Богдана Сторожука грамотою і званням члена-сеніяра.

Тому, довідавшись про його рішення переїхати до Каліфорнії, управа дитройтського Відділу зорганізувала товаришів зустріч, щоб вшанувати його заслуги і попрощати його на дорогу в нове місце осідку.

Зустріч відбулася 29-го квітня в бенкетовій залі Стефенсон Гавз при участі членів Відділу з родинами, приятелів і знайомих. Програму вечора відкриває голова мгр Наталя Левіцька, яка привітала присутніх і коротко розповіла про життя і професійну кар'єру.

Впродовж 35-ти років як працівник автомобільної

фірми Крайслер Корп., інж. Сторожук досягнув становища керівника відділу а останню, позицію старшого інженера, з якої недавно відійшов на пенсію.

Богдан Лісовський — співпрацівник Б. Сторожука у виготовленні прозоркових проєктів, відтак ілюстрував ними моменти з професійного і суспільного життя Сторожука, звертаючи увагу на його режисерський і авторський хист, які він виявив в гуморесках „В кривому дзеркалі“ і „Масло голову“.

Емоційним моментом програми був виступ вокального квартету „Веснівки“, до складу якого ввійшла молода генерація членів Відділу: Наталя Левіцька, Лєся Лаврин, Діана Омешинська і Ліда Бейліс. Їхній спів не лише збагатив програму але також залишив Б. Сторожука із незабутнім спомином і помітним зворушенням.

З 3 подяки, яку він висловив за йому присвячену в'язанку пісень, учасники вечора довідалися що „Веснівки“ були одними з перших членів молодішої генерації інженерів, яких Б. Сторожук приєднав до товариства, називаючи їх його „членами-внуками“.

Згідно із звичаєм представляти нових членів ТУІА на різних ширших сходах Відділу, Б. Сторожук ще мав присмерність представити Зіну Козак (інж. механіки, Форд Мотор Ко.) і Ларису Козак (інж. індустріальної системи, Джеренал Дайнемікс) і так традиційно закінчити референтуру при-

дбання членів, яку він уважав найбільш важною для існування ТУІА.

Дякуючи присутнім за їхню участь в зустрічі Б. Сторожук поділився з ними спогадами із свого життя, радісними і сумними моментами із молодих років в краю і переживаннями на еміграції.

Колеги і приятелі присутні на зустрічі ще раз мали нагоду розвеселитися гумором прозоркового монтажу, жартів і карикатур про членів і їхню роллю у Відділі і суспільному житті. Ваторстві такої програми Б. Сторожук виявив неперсичний талант і, можливо, міг би почати нову кар'єру. Колеги каліфорнійського Відділу ТУІА, читаючи ці рядки з певністю розраховують на його здібності і мають причину очікувати оживлення суспільно-товариського життя від нового поселення в їхньому товаристві.

На закінчення зустрічі голова Відділу Наталя Левіцька і місто голова А. Лист вручили Богданові Сторожукові дарунок, емблему ТУІА, виконану на шклі і смалі. Співаючи йому і його дружині Славі „Многа Літа“ і індивідуально пращачучись із ними, присутні на зустрічі відчули, що Богдана Сторожука і його діяльність як у Відділі та й в українській громаді Дітройту буде важко заступити.

Ігор Козак

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНН  
УНСОЮЗУ!

## СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омелян Твардовський

Б. БАЧИНСКИЙ ВИГРАВ ШАХОВИЙ ЧЕМПІОНАТ  
УСЦАК — 1990

28-30-го травня ц.р. в домі СТ „Україна“ в Торонто відбувся 24-ті першості Українського Спортової Централі Америки і Канади з шахів. В турнірі взяло участь трьох шахістів зі ЗСА та дев'ятьох з Торонто. Після 5 кругів гри швейцарською системою перше місце, нагороду в сумі 300 дол., та перехідну чашу св. п. інж. Романа Кузиляка виграв Борис Бачинський (УСО „Тизуб“ Філадельфія), маючи 4,5 точки із 5 можливих. Бачинський виграв в поданому порядку: з Лупиняком, Степаненком, Поповичем і Новаківським і ремисував в останній рунді з Москалем. Дальші місця зайняли: друге — д-р Орест Попович (УСВТ „Січ“ Ньюарк) — 4 точки (нагорода 200 дол.), третє — Михайло Москаль (СТ „Україна“ Торонто) — 3,5 точки (нагорода 100 дол.), 4-5 Віктор Дзера і Богдан Назарко (обидва СТ „Україна“ Торонто) — по 3 точки, 6-7 Богдан Степаненко і Сидір Новаківський (УСО „Три-зуб“ Філадельфія) — по 2,5 точки, 8-10 місця — Андрій Лупиняк, Петро Мочаренко і Богдан Данилюк (усі СТ „Україна“ Торонто) — по 2 точки, 11-те Маркіан Комар — 1,12-те Орест Кишала — 0 (обидва СТ „Україна“ Торонто). Офіційним організатором турніру був ланковий шахів СТ „Україна“ Андрій Лупиняк, а провідним ним колишній ланковий Богдан Назарко і д-р Остап Винницький. Турнір відкрив представник „України“ та КУК д-р О. Винницький, а відтак привітальне слово виголосила голова Делегатури УСЦАК Канада Ярослав Коваль, який

закликав присутніх вшанувати однохвилинно мовчанкою пам'ят' наших активних шахістів інж. Льва Блонаровича та інж. Романа Кузиляка, що передчасно відійшли від нас у вічність в останніх кількох роках. В імені голови УСЦАК Мирона Стебельського привіт передав ланковий шахів УСЦАК д-р Орест Попович, який висловив радість, що Торонто, після довшої перерви знову гостить у себе шаховий чемпіонат та надію, що в Торонто відновиться вогнище української шахової діяльності.

Під час турніру господарі гостили шахістів кавою, солодким та холодними напоями, а на закінчення влаштували спільний обід, на якому д-р Винницький вручив переможцям чашу та інші нагороди. Турнір увійшло в багатьох фотознімках. Провід шахової ланки УСЦАК складає щирі подяки СТ „Україна“ за організацію турніру та за виявлену гостинність. Все такі годі промовчати розчування господарів та усіх шахістів-учасників такою малою кількістю змагань, головне якщо порівняти, що шаховий чемпіонат УСЦАК в Торонто в 1968 році притягнув аж 32-ох змаганців. Вражала відсутність урядової першуні УСЦАК С. Стояка, дивно, що не прибув ніхто з близьких Дітройту та Клівленду. Навіть зі самого Торонто і околиць бракувало таких відомих шахістів, як Теодорович, Юсип, Безкачко, Мандюк, Оніщук, Пінчак, Гарас, Похмурський, д-р Винницький та інші.

Орест Попович, ланковий шахів УСЦАК

## ФК „КАРПАТИ“ — ЛЬВІВ У ДІТРОЙТІ!

Ми є свідками небуденних подій на землях нашої Батьківщини, які розвиваються з надзвичайною швидкістю. І те, що вчора було мрією-сподіванням, сьогодні стає дійсністю.

Пробудження горбачовською гласністю і перебудовою, відкривається національне почуття на землях цілої України і все більший потяг до духовної спадщини наших предків. Спорт, як інтегральна вітка нашого національно-культурного життя, не залишається позаду.

Такими вісниками відродження українського спорту на рідних землях є спадкоємці звісної довоєнної СТ „Україна“, а тепер ФК „Карпати“ — Львів.

В наслідок „практичної горбачовської перебудови“, 8-го травня повідомлено УСТ „Черник“, що футболісти клубу „Карпати“ — Львів одержали летунські квитки і вже в неділю, 24-го червня ц.р. будуть в Дітройті. Попередні плани були на 16-го жовтня ц.р.

На скору руку створився ініціативний комітет, який очолив діючий голова То-

вариста Хрис Шалай з дружиною Осипою. Крім того до комітету, який прибрив родинний характер, увійшли подружжя М. Шумило, Р. Мазяк, С. Когут та „самітники“ Т. Когут і В. Кізіма.

Коли глянути на родинний склад комітету, то є ті самі невиспуні та доволі ті працівники з нашою спортовою молоддю, а головне підготовці дитройтської спортивної екіпи до Другої Української Олімпіади в Філадельфії. Тому що час короткий, розподілено функції і безпосередньо приступлено до інтенсивної підготовки, щоб гідно прийняти дорогих та рідкісних гостей.

Планується відбутися товариські футбольні змагання по полудні. До цього вже вдалося заангажувати професійну команду з Віндзору, Канада, „Віндзор Біллс“ в складі яких виступлять деякі футболісти УСТ „Черник“.

Відтак увечері відбудеться вечір-зустріч з нашою громадою, а для молоді і тих, що почуваються ще молодими — танці.

Деталі цих історичних

зустрічей будуть проголошені безпосередньо після їхнього усталення.

Тому звертаємось з проханням до нашої громади про поміч! У нас бували вже хоробрі та танцювальні ансамблі та індивідуальні діячі українського національного ренесансу і ми їх всіх прийняли гідно, гостинно та чисельно. І коли тепер загостять наші спортсмени, ми бажали б прийняти та обдарувати їх однаково, щоб упрямити ім цю коротку, однак всім незабутню зустріч!

На здобуття фондів, щоб бодай частинно покрити кошти, зв'язані з гостинними відвідинами, ФК „Карпати“, в п'ятницю, 15-го червня, о год. 7-й вечора в приміщеннях початкової школи Непорочного Зачаття на Вестбрук у Воррені відбудеться „Лас Вегас Найт“. Прийдіть чисельно і допоможіть!

В.К.

УСПІХИ І НЕВДАЧІ  
УСК НЮ ЙОРК

27-28-го травня ц.р. 1-ша дружина УСЦУ взяла участь в річному турнірі „Квінс Юнайтед“ в Нью Йорку, в якому протягом двох днів перемогла клуб „Джайв Інтер“ — 3:0, „Айстрахт“ СК — 3:2 і у фіналі „Квінс“ А — 3:2, завдяки чому здобула звання і трофей чемпіона турніру. Протягом двох днів голів для нашої дружини здобули: Гупало — 3, Сільва — 2, Сантос — 2, Френк і Артуро.

В неділю, 3-го червня ц.р. наша дружина відбула чергові змагання за чемпіонат III-ї дивізії Космополітальної ліги з клубом „Іберія“, з яким зазнала поразки вислідом 2:3. До перерви наші футболісти вели 2:0, що його здобули Гупало і Турко. Після відпочинку суперники активізували свої ації, завдяки яким здобули три голи і таким чином „вирвали“ перемогу. Після цих змагань УСЦУ йшов на друге місце, але має ще можливість здобути звання чемпіона в останніх лігових змаганнях, що назначені на наступну неділю.

Друга дружина УСЦУ зазнала поразки вислідом 1:3 з футболістами „Сілвер Лейк“.

С.К.

## HELP WANTED

Пошукуємо ЖІНКУ до опки 1-річної дитини, платня, харч і нічліг включено, 75 миль на північ від міста Нью Йорку. Прошу тел. по 7-й год. веч. (914) 221-0919.

## ДО ВІНАЙМУ

ХАТА ДО ВІНАЙМУ на літо.

Три кімнати, ланчик, доступ до ріки. Близько склепів, автобуса і Союзівки. За інформацією тел. (914) 237-4912

## РОЗШУКИ

М. ДЕМБІЦКА пошукує родину (доньки) — ІРИНА, МАРІЯ і МАРТА) пок. о. БОДНАРА з Канади. Хто знав би про них або вони самі, прошу писати до: Dr. L. LASHWEYCY 52 West Lawn Rd Livingston, N.J. 07039

## НА ПРОДАЖ

ВЕЛИКА ТАВЕРНА з можливістю великого доходу у південному повіті Олстер. Н. Й. 2 год. від Нью Йорку. Тел.: (914) 647-4110

## UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada. For information send a self-addressed stamped envelope to Single Ukrainians P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111

## ПРАЦЯ

Пошукується керівника бухгалтерії, Кергонсон, помічника у плануванні та координації культурно-освітньої активності. Вимоги: 2 роки практики у відповідній діяльності, або 2 роки як культурно-освітньої активності, знання української мови 5 днів праці на тиждень — 35 годин, платня 450 дол. тиждень Резюме (автобіографія) слід надіслати до RVB No. 1495, Rm 501, One Main St., Bklyn, N.Y. 11201 (оригінал і копію)

## ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ГАНИЧ, член УНС Відділу 47-го ім. Ольги Басараб в Бетлегемі, Па., помер 1-го травня 1990 року на 69-му році життя. Нар. 1920 року в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Микола з родиною і доньку Анну з родиною. Похорон відбувся 4-го травня 1990 року на греко-католицькому цвинтарі св. Івана в Нортгемптоні, Па.  
Вічна йому Пам'ять!

Анна Ганич, скарб.

ЕВА ПУЛЬЗ, член УНС Відділу 290-го Т-ва Неп. Зач. Пречистої Діви Марії в Балтиморі, Мд., померла 18-го березня 1990 року на 92-му році життя. Нар. 24-го грудня 1898 року в селі Ляшки Королівські коло Львова, Зах. Україна. Членом УНС стала 1929 року. Залишила у смутку три доньки: Анну Мессі, Олександру Лисак, Генесфу Вайсмен; двоє синів: Едварда і Бернарда з родинами; 17 онуків і 22-ох правнуків та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 21-го березня 1990 р. на цвинтарі Глен Гевен в Глен Барні, Мд.  
Вічна їй Пам'ять!

Михайло Хома, скарб.

МИРОН ЛІСОВИЧ, член і президент 395-го Відділу ім. Митр. Андрея Шептицького в Пала-тін, Ілл., помер 9-го травня 1990 року на 62-му році життя. Нар. 1927 р. в Монастириськах, Україна. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, дочку Руту Яворську з мужем Джеррі і Майру Навівако з мужем Волтером; троє онуків: Джеррі, Андрій і Тарас. Похорон відбувся 14-го травня 1990 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.  
Вічна йому Пам'ять!

С. Лісович, скарб.

СОФІЯ ГРОН, член УНС Відділу 206-го „Запорозька Січ“ у Вунсакеті, Р. Ай., померла 5-го березня 1990 року на 61-му році життя. Нар. 27-го липня 1928 року у Вунсакеті, Р. Ай. Членом УНС стала 1964 року. Залишила у смутку мужа Гарольда, дочку Патріцію, Шарон, Дебору Гай-везі і Павло Ламборгін; три сестри — Джинні Елер, Стеллу Тілер і Анну Бровел; трьох братів: Якова, Андрія і Стефана Червінських і двоюрідного брата Йосифа Іржу та двоє онуків. Похорон відбувся 9-го березня 1990 року на цвинтарі св. Миколая в Блекстон, Ма.  
Вічна їй Пам'ять!

Леон Гардінк, скарб.

НИКОЛАЙ ЮРЕЧКІВ, член і колишній секретар 49-го Відділу УНС ім. Арх. Миколая в Торонто. Онт., помер 23-го квітня 1990 року на 96-му році життя. Нар. 1893 року в Україні. Членом УНС став 1916 року. Залишив у смутку доньку Анну та численних приятелів. Похорон відбувся 26-го квітня 1990 року на Мавит Говл Семетері в Торонто, Онт. Канада.  
Вічна йому Пам'ять!

Секретар

ТЕРЕНС ДОНАЛД ФЛІНК, член УНС Відділу 247-го ім. св. Івана Христителя у Вільямсбургі, Дел., помер 28-го квітня 1990 року на 82-му році життя. Нар. 23-го березня 1905 року в Арлінгтоні, Ва. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку родину і приятелів. Похорон відбувся на цвинтарі Нешенел Меморіал Парк, Фолксберг, Ва.  
Вічна йому Пам'ять!

Любомира Шеремета, скарб.

## HELP WANTED

Attention: POSTAL JOBS! Start \$11.41/hour! For application info call (1) 602-838-8885. Ext. M-1769. 6 am — 10 pm. 7 days

ПАМ'ЯТНИКИ з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруксу, св. Духа в Гемптонбургу, та інших. ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА

Cypress Hills Monuments Власник — українець ВОЛОДИМИР БІЛАНСЬКИЙ. К. М. КАРДОВИЧ і О. ЛОБАЧЕВСЬКА 800 Jamaica Avenue Brooklyn, N.Y. 11208 Tel.: (718) 277-2332 Відкриття кожного дня з суботи включно, від 9 до 5 по пол. На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проєктами й порадами.

ВОЛОДИМИР КОЛЬЦЬО, член УНС Відділу 437-го Т-ва „Самопоміч“ в Рочестері, Н.Й., помер 20-го лютого 1990 року на 91-му році життя. Нар. 1899 року в Судовій Вишні, Україна. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку дружину Євгенію, сина Нестора, невістку Магду і дітей Ксеню та Богдана; дочку Лєсю, зятя Петра Матілюю і онуку Ніну; брата і рідню в Україні. Похорон відбувся 24-го лютого 1990 року на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.  
Вічна йому Пам'ять!

М. Малинівський, скарб.

ФЛОРЕНС Г. ГАЛПЬКОВИЧ, член УНС Відділу 304-го-а Бафало, Н.Й., померла 25-го березня 1990 року на 68-му році життя. Нар. 12-го березня 1922 року в Наягра Фоллс, Н.Й. Членом УНС стала 1946 року. Залишила у смутку Петра Гальковича. Похорон відбувся 28-го березня 1990 року на цвинтарі Святої Тройці в Левістоні, Н.Й.  
Вічна їй Пам'ять!

Марія І. Гнатик, скарб.

МИКОЛА ГРИПІЧ, член УНС Відділу 106-го ім. св. Миколая в Чикаго, Ілл., помер 29-го квітня 1990 року на 76-му році життя. Нар. 1914 року в місті Костопіль, Україна. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Анелю сина Зенона і Петра з дружиною Марією та онуки Ангеліну і Павла. Похорон відбувся 2-го травня 1990 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго, Ілл.  
Вічна йому Пам'ять!

Управа Відділу

МИКОЛА МАЛЬГІВСЬКИЙ, член УНС Відділу 477-го ім. св. Йосифа в Гадсон, Н.Й., помер 29-го квітня 1990 року на 76-му році життя. Нар. 20-го травня 1913 року в селі Любомир, Добромилів, Україна. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку дружину Катерину, дітей: Одарію Тревей, Михайла і Марію Скібо; онуки Еріка і Стефанію Тревей і Джейсона Скібо. Похорон відбувся 2-го травня 1990 року на Сідар Парк Семетері в Гадсон, Н.Й.  
Вічна йому Пам'ять!

Богдан Пішак, скарб.

ВІЛЛІАМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

Анна О. Мандзюк, скарб.

АНДРІЙ САВДИК, член УНС Відділу 75-го в Дітройті, Миш., помер 10-го лютого 1990 року на 82-му році життя. Нар. 8-го січня 1908 року. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дочку Марію.  
Вічна йому Пам'ять!

Павло Павлик, скарб.

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!

ВІДПІЛИМ КУЧАРСЬКИЙ, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медовс, Н. Дж., помер 13-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сина Роберта. Похорон відбувся на Ріквест Семетері в Грейт Медовс, Н. Дж.  
Вічна йому Пам'ять!